

فضیلت «تفسیر البرهان» بر «نورالثقلین» در عدم تقطیع روایات است

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمیه اظهار کرد: مولف «تفسیر البرهان» روایت را به طور کامل ذکر می‌کند، اما مولف «نورالثقلین»، روایات را تقطیع می‌کند و فقط آن قسمتی از روایت را که تفسیری و مورد نظر مولف است؛ می‌آورد.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمیه اظهار کرد: مولف «تفسیر البرهان» روایت را به طور کامل ذکر می‌کند، اما مولف «نورالثقلین»، روایات را تقطیع می‌کند و فقط آن قسمتی از روایت را که تفسیری و مورد نظر مولف است؛ می‌آورد.

حجت‌الاسلام و المسلمین مهدی رستم‌نژاد، عضو هیئت علمی جامعه المصطفی (ص) العالمیه در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) در بیانی به مقایسه بین دو تفسیر روایی «البرهان فی تفسیر القرآن» و «نورالثقلین» پرداخت.

وی در این باره گفت: تفاسیر «نورالثقلین» و «البرهان» هر دو در یک زمان نوشته شده‌اند، یعنی هویزی مؤلف تفسیر نورالثقلین و سیدهاشم بحرانی مؤلف تفسیر «البرهان فی تفسیر القرآن»، هر دو در عصر تدوین تفسیر روایی زندگی می‌کرده‌اند که دوره اخباری‌گری هم هست. آن دو تفسیر تشابهاتی با هم دارند، از جمله این‌که هر دو تفسیر دیدگاهی اخباری نسبت به روایات دارند.

این مدرس دانشگاه افزود: هر دو تفسیر روایی هستند و هر دو هم تفسیر روایی محض‌اند؛ اما تفاوت‌هایی که این دو تفسیر با هم دارند، یکی این است که البرهان آیات را جدا کرده است و خواننده در مطالعه آن سردرگم نمی‌شود؛ اول آیه را مطرح می‌کند و بعد روایات را می‌آورد. اما تفسیر نورالثقلین اصلاً عنوان و دسته‌بندی ندارد و به‌طور پیوسته روایات را در یک سوره آورده است و شما فقط می‌توانید خود روایت را ببینید و بعد حدس بزنید که مربوط به کدام آیه است.

رستم‌نژاد گفت: البرهان روایت را به طور کامل می‌آورد، اما نورالثقلین روایات را تقطیع می‌کند و فقط آن قسمتی از روایت را که تفسیری و مورد نظر مؤلف است می‌آورد. لذا ما در جای جای تفسیر نورالثقلین می‌بینیم که مؤلف گفته است «أخذنا موضع الحاجه» یعنی همان مقدار از روایت را که به آن احتیاج داریم آورده‌ایم.

وی ادامه داد: فرق دیگر این است که نورالثقلین سند روایات را حذف کرده است؛ درحالی‌که البرهان سند روایات را می‌آورد و منبع روایت را ذکر می‌کند و اسم کتابی را هم گاهی می‌آورد. این از جمله امتیازات البرهان است.

رستم‌نژاد در پایان گفت: فرق دیگر به کثرت منابع این دو تفسیر بر می‌گردد که البرهان نسبت به نورالثقلین از منابع بیشتری استفاده کرده است و مسئله دیگر این است که روایات مشابه روایات اهل‌بیت (ع) در منابع اهل سنت را هم آورده است؛ کاری که نورالثقلین انجام نداده است.